

Sygn. akt VII U 902/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Gąsior

Protokolant st. sekr. sądowy Maria Nalewczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 grudnia 2018 r. w Warszawie

sprawy B. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W.

o świadczenie przedemerytalne

na skutek odwołania B. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 29 czerwca 2018 roku, nr (...) oraz z dnia 11 września 2018 r., znak: (...)

1. umarza postępowanie w sprawie odwołania B. M. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 29 czerwca 2018 roku, nr (...) w zakresie w jakim decyzja ta zmieniona została decyzją z dnia 11 września 2018 r., znak: (...);

2. oddala odwołania w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

Ubezpieczona B. M. w dniu 5 lipca 2018 roku odwołała się od decyzji organu rentowego z 29 czerwca 2018 roku, znak:(...)W uzasadnieniu odwołania wnioskodawczyni wskazała, że nie miała wpływu na przyczynę wypowiedzenia jej umowy o pracę przez W. (...) S.A. Odnosząc się do niezaliczenia przez organ rentowy okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców ubezpieczona wskazała, że przedłożyła stosowane dokumenty prostujące jej wiek oraz zaświadczenie z Urzędu Gminy, a także przedstawiła świadków potwierdzających, że od 20 stycznia 1977 roku do 16 czerwca 1982 roku pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców. Ubezpieczona podkreśliła, że wykonywała wszystkie prace polowe i obrządkowe bez używania maszyn rolniczych. Ubezpieczona wniosła również o zaliczenie do stażu pracy 7 miesięcy i 27 dni okresów składkowych z tytułu zatrudnienia od 15 czerwca 1982 roku do 1 marca 1983 roku w Zakładzie (...) w Z. (odwołanie z 5 lipca 2018 roku, k. 1 - 2 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Uzasadniając swoje stanowisko organ rentowy wskazał, że ostatnio wykonywaną pracą przez odwołującą było zatrudnienie w W. (...) S.A. które ustało w dniu 31 października 2017 roku. Jak wynika ze świadectwa pracy stosunek pracy ustał w wyniku rozwiązania umowy o pracę za wypowiedzeniem przez pracodawcę w trybie art. 30 § 1 pkt 2 Kodeksu pracy. Zatem rozwiązanie stosunku pracy nie nastąpiło w trybie wymaganym przepisami ustawy o świadczeniach przedemerytalnych. Jednocześnie organ rentowy wskazał, że ubezpieczona do dnia rozwiązania stosunku pracy udowodniła staż pracy w wysokości 28 lat, 11 miesięcy i 24 dni. Organ rentowy

nie zaliczył stażu pracy okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 1 lutego 1976 roku do 31 grudnia 1981 roku, gdyż zgodnie z art. 10 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych możliwe jest to po ukończeniu 16 roku życia (odwołująca ukończyła 16 lat – 19 stycznia 1977 roku) Ponadto zdaniem organu rentowego wskazany okres nie został wystarczająco udokumentowany tj. brak jest dokumentów potwierdzających strukturę agrarną oraz wielkość gospodarstwa. Dodatkowo odwołująca uczęszczała najpierw w latach 1977-1979 do (...) Szkoły Zawodowej, a w latach 1979-1982 do Technikum Rachunkowości Rolnej. Obydwie szkoły znajdowały się poza miejscem zamieszkania odwołującej oddalone odpowiednio o 18 km i 28 km.

Ponadto organ rentowy nie uwzględnił okresu zatrudnienia od 16 czerwca 1982 roku do 14 lutego 1983 roku w (...). Na świadectwie pracy z 15 lutego 1983 roku widnieje podpis innej osoby niż na pieczęcie imiennej, a dostarczona legitymacja ubezpieczeniowa nie zawiera wpisu spornego okresu.

Mając powyższe na uwadze organ rentowy zaskarżoną decyzją z 29 czerwca 2018 roku odmówił B. M. prawa do świadczenia przedemerytalnego, ponieważ ubezpieczona zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych nie rozwiązała stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy i nie udowodniła stażu pracy w wysokości 30 lat (odpowiedź na odwołanie z 31 lipca 2018 roku, k. 3 – 3v a.s.).

W dniu 25 września 2018 roku B. M. wniosła również odwołanie od decyzji z 11 września 2018 roku, znak: (...), którą organ rentowy zmienił w części decyzję z 29 czerwca 2018 roku. Ubezpieczona co do zasady powieliła argumentację wskazaną w odwołaniu od decyzji z 29 czerwca 2018 roku szczególnie w zakresie sposobu rozwiązania z nią stosunku pracy przez W. (...) S.A. (odwołanie z 25 września 2018 roku, k. 3 – 3 v akt VII U 1070/18).

Organ rentowy wniósł o umorzenie postępowania w sprawie z odwołania od decyzji z 19 czerwca 2018 roku w zakresie w jakim decyzji ta została zmieniona decyzją z 11 września 2018 roku oraz oddalenie odwołania w pozostałym zakresie (protokół rozprawy z 12 grudnia 2018 roku, k. 57 – 58 a.s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona B. M. w dniu 8 maja 2018 roku złożyła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o prawo do świadczenia przedemerytalnego (wniosek o świadczenie przedemerytalne, k. 1 – 2 a.r.). Ubezpieczona do wniosku dołączyła kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych oraz dokumentację potwierdzającą jej zatrudnienie.

W związku ze złożeniem wniosku przez ubezpieczoną organ rentowy wszczął postępowanie wyjaśniające. Decyzją z 29 czerwca 2018 roku odmówił B. M. prawa do świadczenia przedemerytalnego wskazując, że ubezpieczona nie udokumentowała co najmniej 30 lat okresów składkowych i nieskładkowych licząc od dnia rozwiązania stosunku pracy tj. 31 października 2017 roku oraz nie udokumentowała rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących pracowników. Organ rentowy nie uwzględnił również okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 1 lutego 1976 do 31 grudnia 1981 roku, ponieważ okres ten nie został wystarczająco udokumentowany, a w okresie od 1 lutego 1976 roku do 18 stycznia 1997 roku ubezpieczona nie miała ukończonych 16 lat. Organ rentowy przyjął za udowodnione okresy składkowe: 21 lata, 8 miesięcy i 27 dni, okresy nieskładkowe: 8 lat 3 miesiąc i 3 dni (po ograniczeniu do 1/3 okresów składkowych: 7 lat, 2 miesiące, 29 dni), łącznie 28 lat, 11 lat i 24 dni (decyzja z 29 czerwca 2018 roku, znak: SP2/40781012/1, k. 46 a.r.). Ubezpieczona wniosła odwołanie od ww. decyzji oraz złożyła w ZUS dodatkową dokumentację potwierdzającą fakt wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym rodziców. W wyniku ponownie przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego organ rentowy ustalił, że odwołująca legitymuje się łącznym stażem pracy w wymiarze 33 lat, 11 miesięcy i 8 dni, jednak nadal nie udokumentowała rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących pracowników. W związku z powyższym organ rentowy decyzją z 11 września 2018 roku, znak: (...) ponownie odmówił B. M. prawa do świadczenia przedemerytalnego. (decyzja z 11 września 2018 roku, znak: (...), k. 63 a.r.)

Z uwagi na odmowne decyzje organu rentowego ubezpieczona odwołała się od nich do Sądu inicjując niniejsze postępowanie, w toku którego ustalono, że B. M. w okresie od 16 września 2016 roku do 31 października 2017 roku

była zatrudniona na stanowisku sprzedawcy, a następnie doradcy klienta w W. (...) S.A. z siedzibą w K.. Pracodawca rozwiązał z ubezpieczoną stosunek pracy za wypowiedzeniem w trybie art. 30 § 1 pkt 2 kodeksu pracy. Pracodawca wypowiedział ubezpieczoną stosunek pracy ponieważ nie stosowała się do wytycznych firmy i zwracała się w sposób wulgarny do pozostałych pracowników. Od 9 listopada 2017 roku B. M. jest zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w W. Filia w T. (wniosek o rozwiązanie umowy o pracę, k. nienumerowana część C akt osobowych, świadectwo pracy, k. 2 część C akt osobowych, oświadczenie pracodawcy o rozwiązaniu umowy o pracę za wypowiedzeniem, k. 1 część C akt osobowych, zaświadczenie z PUP w W., k. 59 a.r.)

Stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy, aktach rentowych oraz aktach osobowych odwołującej.

Co do zasady dokumentacja w zakresie jej autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy nie była kwestionowana w toku postępowania sądowego przez żadną ze stron postępowania co skutkowało uznaniem jej przez Sąd za bezsporną.

W tym stanie rzeczy, w ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy stanowił wystarczającą podstawę do wydania orzeczenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie B. M. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. z 29 czerwca 2018 roku, znak: (...) oraz z 11 września 2018 roku, znak: (...) w części podlegało umorzeniu, zaś w pozostałym zakresie oddaleniu.

Zgodnie z art. 477¹³ § 1 kodeksu postępowania cywilnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 1822, dalej: k.p.c.) zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji lub wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności zaskarżonego orzeczenia przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd - przez wydanie decyzji lub orzeczenia uwzględniającego w całości lub w części żądanie strony - powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części.

Na wstępie wskazać należy, że odwołanie ubezpieczonej od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z 29 czerwca 2018 roku, znak: (...) stało się bezprzedmiotowe w części, z uwagi na wydanie przez organ rentowy decyzji z 11 września 2018 roku, znak: (...), na podstawie której stwierdził, że ubezpieczona legitymuje się wymaganym 30-letnim stażem pracy. Nie było już zatem konieczne analizowanie czy ubezpieczona w okresie od 20 stycznia 1977 roku do 16 czerwca 1982 roku pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców, ponieważ organ rentowy uznał tę okoliczność za udowodnioną. Ponadto skoro ubezpieczona udowodniła wymagany staż pracy Sąd nie badał także okresu zatrudnienia od 15 czerwca 1982 roku do 1 marca 1983 roku w Zakładzie (...) w Z. pod kątem możliwości zaliczenia go do stażu pracy. Postępowanie zainicjowane odwołaniem B. M., w części, w której organ rentowy zaspokoił jej roszczenie, podlegało zatem umorzeniu w oparciu o art. 477¹³ § 1 k.p.c., o czym orzeczono w pkt 1 sentencji wyroku.

W związku z częściowym uwzględnieniem argumentacji B. M. i wydaniem nowej decyzji z 11 września 2018 roku, zasadniczy spór, który musiał podlegać rozstrzygnięciu przez Sąd, dotyczył tego, czy ubezpieczona spełnia przesłankę rozwiązania stosunku pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników. Zgodnie bowiem z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych (Dz.U. 2017 r., poz. 2148 t.j.) – prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która:

1) do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy, w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, u którego była zatrudniona lub pozostawała w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 56 lat - kobieta oraz 61 lat - mężczyzna i posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub

2) do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w którym była

zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 55 lat - kobieta oraz 60 lat - mężczyzna oraz posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn, lub

3) do dnia ogłoszenia upadłości prowadziła nieprzerwanie i przez okres nie krótszy niż 24 miesiące pozarolniczą działalność, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych i za ten okres opłaciła składki na ubezpieczenia społeczne oraz do dnia ogłoszenia upadłości ukończyła co najmniej 56 lat - kobieta i 61 lat - mężczyzna i posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub

4) zarejestrowała się we właściwym powiatowym urzędzie pracy w ciągu 30 dni od dnia ustania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, pobieranej nieprzerwanie przez okres co najmniej 5 lat, i do dnia, w którym ustało prawo do renty, ukończyła co najmniej 55 lat - kobieta oraz 60 lat - mężczyzna i osiągnęła okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub

5) do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn, lub

6) do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego, z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy, w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, u którego była zatrudniona lub pozostawała w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiadała okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 34 lata dla kobiet i 39 lat dla mężczyzn.

Istotna w sprawie była zatem przyczyna rozwiązania z ubezpieczoną umowy o pracę z 31 października 2017 roku, a nie stosunek emocjonalny ubezpieczonej w stosunku do poprzedniego pracodawcy. Odwołująca bowiem w swoich pismach procesowych formułowała pretensje i żale względem W. (...) S.A. nie przedstawiając jednocześnie argumentacji dotyczącej przyczyn rozwiązania stosunku pracy z punktu widzenia wyżej cytowanych przepisów ustawy o świadczeniach emerytalnych. W oświadczeniu pracodawcy o wypowiedzeniu umowy o pracę podano zaś za podstawę rozwiązania z odwołującą stosunku pracy art. 30 § 1 pkt 2 k.p. (k. 1 część C akt osobowych). Tożsamą podstawę wskazano także w świadectwie pracy z 31 października 2017 roku (k. 2 część C akt osobowych), a zatem rozwiązanie umowy przez jedną ze stron za okresem wypowiedzenia. Należy również zauważyć, że z wniosku o rozwiązanie umowy o pracę znajdującego się w dołączonych aktach osobowych ubezpieczonej wynika, że powodem rozwiązania umowy o pracę nie były takie przyczyny, które powodowałyby zastosowanie przepisów ustawy z dnia 13 marca 2003 roku o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (tekst jedn.: opubl. w Dz. U. z 2015 r. poz. 192) tylko okoliczność, że ubezpieczona nie stosowała się do wytycznych firmy i zachowywała się w sposób wulgarny w stosunku do innych pracowników. Dodatkowo były pracodawca ubezpieczonej nie uległ likwidacji, nie ogłosił upadłości, ani też nie dokonywał zwolnień grupowych i nadal istnieje na rynku pracy. Ubezpieczona natomiast nie odwołała się od wypowiedzenia umowy o pracę, ani nie występował o sprostowanie świadectwa pracy, a zatem nie zakwestionował zapisu w świadectwie pracy o przyczynie rozwiązania z nim umowy o pracę. Skoro na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego nie wynika żadna z przyczyn wskazanych w art. 2 ust. 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, w tym aby doszło do rozwiązania umowy o pracę z przyczyn dotyczących zakładu pracy w myśl art. 2 ust. 1 poz. 29 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.), to tym samym nie ma podstaw faktycznych, jak i materialnoprawnych do stwierdzenia, że ubezpieczona spełnia wszystkie wymagane warunki do przyznania prawa do świadczenia emerytalnego. Wyrok Sądu Najwyższego z 23 maja 2012 roku sygn. I UK 437/11, potwierdza, że prawo do wskazanego świadczenia może być przyznane dopiero po spełnieniu szeregu warunków wymaganych ustawą i zarazem wszystkich tych warunków, a dopiero wówczas może być spełniony cel świadczenia przedemerytalnego, jako jednego ze środków zapobiegania bezrobociu, jakim jest pomoc osobom, które w określonych okolicznościach utraciły zatrudnienie lub inne źródło utrzymania i - ze względu na wiek oraz odpowiednio długi staż ubezpieczeniowy - z jednej strony nie mają szans na kontynuowanie aktywności zawodowej na rynku pracy, a z

drugiej strony w niedługim czasie będą mogły ubiegać się o emeryturę. Okoliczność, że ubezpieczona jest bezrobotna oznacza tylko tyle, że może korzystać z instrumentów przewidzianych do minimalizowania zjawiska bezrobocia, oraz podnoszenia kwalifikacji zawodowych w celu ułatwienia znalezienia zatrudnienia. Status osoby bezrobotnej nie uprawnia natomiast do świadczenia przedemerytalnego, gdy nie są spełnione pozostałe warunki, w tym m.in. utrata pracy z powodu m.in. likwidacji, czy upadłości pracodawcy, likwidacji stanowiska pracy, z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych albo technologicznych. Posiadanie statusu osoby bezrobotnej przez odpowiednio długi okres i pobieranie zasiłku dla bezrobotnych nie jest więc ani jedynym, ani wystarczającym warunkiem dla przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego. Należy wyjaśnić, że świadczenia przedemerytalne nie stanowią formy zabezpieczenia społecznego na wypadek bezrobocia lub pozostawania bez środków niezbędnych do życia - w tym zakresie właściwymi są zasiłki dla bezrobotnych oraz środki pieniężne i rzeczowe - jednorazowe, stałe, celowe - przyznawane ze środków pomocy społecznej. Świadczenia przedemerytalne, zgodnie z art. 12 ustawy z 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych, są finansowane ze środków Funduszu Pracy, który jest państwowym funduszem celowym, przeznaczonym na zwiększenie aktywności zawodowej oraz działania osłonowe osób zwalnianych z zatrudnienia z przyczyn leżących po stronie pracodawcy, po spełnieniu określonych w ustawie warunków, a tych ubezpieczona, jak już wyjaśniono, nie spełniła. Środki z Funduszu Pracy nie stanowią formy zabezpieczenia finansowego ogółu osób bezrobotnych, gdyż dla tych osób zostały zastrzeżone zasiłki dla bezrobotnych. Świadczenia przedemerytalne nie zastępują więc zasiłków dla bezrobotnych. (Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 28 kwietnia 2016 roku, III AUa 660/15)

Z tych właśnie przyczyn Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie ubezpieczonej w pozostałym zakresie o czym orzekł jak w pkt 2 sentencji wyroku.

SSO Renata Gąsior

ZARZĄDZENIE

(...)